

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-3246

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. kovo 13 d. sprendimą Nr. SV-S-1130 „Dėl įstatymo projekto išvadų“, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-3246 (toliau – Įstatymo projektas), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tikslinti Įstatymo projektą pagal šias pastabas:

1. Lietuvos Respublika socialinės apsaugos srityje yra pasirašiusi 2 tarptautines sutartis dėl socialinės apsaugos (su Baltarusija ir Ukraina) (šiose sutartyse taip pat yra nuostatos dėl sveikatos draudimo teisės aktų taikymo) ir 4 tarptautines sutartis tik dėl pensijų (su Rusija, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Kanada, Moldova) (šiose sutartyse nėra nuostatų dėl sveikatos draudimo teisės aktų taikymo).

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte teigiama, kad pasirašytose sutartyse taip pat yra nurodyta, kad pagal abiejų šalių ar pagal vienos šalies teisės aktus gaunantiems pensijas asmenims taikomi tos šalies, kurios teritorijoje jie nuolat gyvena, sveikatos draudimo teisės aktai. Vadovaujantis minėtų sutarčių nuostatomis, pensinio amžiaus asmenims turėtų būti užtikrinamas sveikatos draudimas, jeigu jie nuolat gyvena Lietuvoje, tačiau dabar galiojantis Sveikatos draudimo įstatymas to nenumato.

1999 m. vasario 4 d. sudaryta Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos sutartis dėl socialinės apsaugos (ratifikuota 1999 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos sutarties dėl socialinės apsaugos ratifikavimo įstatymu Nr. VIII-1251), kuri reglamentuoja nuolat gyvenančių vienos iš šalių teritorijoje asmenų, kuriems galioja arba galiojo vienos ar abiejų šalių teisės aktai, socialinę apsaugą. Šioje sutartyje „nuolatinis gyvenimas“ reiškia nuolatinę gyvenamąją vietą, kuri tokia pripažįstama pagal kiekvienos šalies teisės aktus. Sutarties 12 straipsnis nustato, jog pagal abiejų šalių teisės aktus gaunantiems pensijas asmenims taikomi tos šalies, kurios teritorijoje jie nuolat gyvena, sveikatos draudimo teisės aktai. Ši taisyklė taip pat galioja asmenims, gaunantiems pensiją tik pagal kitos šalies teisės aktus.

2001 m. balandžio 23 d. sudaryta Lietuvos Respublikos ir Ukrainos sutartis dėl socialinės apsaugos (ratifikuota 2001 m. rugsėjo 27 d. Lietuvos Respublikos ir Ukrainos sutarties dėl socialinės apsaugos ratifikavimo įstatymu Nr. IX-530), kuri reglamentuoja socialinę apsaugą asmenų, gyvenančių vienos šalies teritorijoje, kuriems galiojo arba galioja vienos ar abiejų šalių teisės aktai. Šioje sutartyje žodis „gyvenimas“ reiškia asmens faktinį legalų gyvenimą, įskaitant nuolatinį gyvenimą arba gyvenimą turint leidimą laikinai gyventi, kai siekiama įgyti teisę tapti nuolatiniu gyventoju. Sutarties 12 straipsnyje nustatyta, kad asmenims, gaunantiems pensiją pagal abiejų šalių teisės aktus, taikomi tos šalies, kurios teritorijoje jie gyvena, sveikatos draudimo (medicininio aptarnavimo) teisės aktai. Ši taisyklė taip pat galioja asmenims, gaunantiems pensiją tik pagal kitos šalies teisės aktus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, taip pat 1969 m. Vienos konvencijos dėl sutarčių teisės, kurios dalyvė yra ir Lietuva, 26 straipsniu, galiojanti tarptautinė sutartis turi būti vykdoma. Vadovaujantis Tarptautinių sutarčių įstatymo 11 straipsnio 2 dalimi, jei įsigaliojusi ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis nustato kitokias normas negu Lietuvos Respublikos įstatymai, kiti teisės aktai, galiojantys šios sutarties

sudarymo metu arba įsigalioję po šios sutarties įsigaliojimo, taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties nuostatos. Be to, 1969 m. Vienos konvencijos dėl sutarčių teisės 27 straipsnyje nustatyta, kad šalis negali pasitelkti savo vidaus teisės nuostatų, kad pasiteisintų dėl sutarties nesilaikymo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomas Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalies pakeitimas siejant jį su Lietuvos Respublikos pilietybės turėjimu prieštarautų minėtoms ratifikuotoms tarptautinėms sutartims.

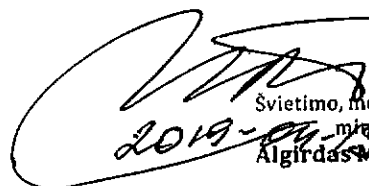
Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome papildyti Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalį šiuo nauju punktu:

„Lietuvos Respublikoje nuolat ar laikinai gyvenantys asmenys, kurie gauna bet kurios rūšies pensiją pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių sveikatos draudimą, taikymas numatytas šiose tarptautinėse sutartyse“.

2. Priėmus Įstatymo projektą ir į valstybės lėšomis privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamų asmenų sąrašą įtraukus papildomą asmenų kategoriją, kasmet Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui reikėtų skirti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Vadovaujantis Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsniu, 2019 metais nustatyta 373 eurų ir 10 procentų Valstybės biudžeto metinė įmoka už vieną valstybės lėšomis draudžiamą asmenį. Vertinant tai, kad apytiksliai nuolat ar laikinai Lietuvos Respublikoje šiuo metu gyvena apie 800 vyresnių kaip 60 metų Baltarusijos ir Ukrainos piliečių vyrų ir apie 1050 vyresnių kaip 55 metų Baltarusijos ir Ukrainos piliečių moterų, tikėtinas papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis būtų apie 690 tūkstačių eurų. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime pažymėta, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją įstatymų leidėjas negali sukurti tokios teisinės situacijos, kai išleidžiamas įstatymas arba kitas teisės aktas, kuriam įgyvendinti reikia lėšų, bet jų neskiriama arba skiriama nepakankamai.

Ministras Pirmininkas

Sveikatos apsaugos ministras

2019-04-17
Švietimo, mokslo ir sporto ministras
Algirdas Monkevičius

Sveikatos apsaugos viceministrė

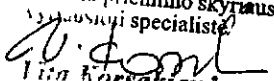

Kristina Garuolienė

2019-04-17

Teisėkūros ir teisinio vertinimo skyriaus vedėja
Rita Cicėnienė

2019-04-17

Dokumentų valdymo ir asm. nu. priėmimo skyriaus vyriausioji specialistė

Lina Korsakienė
2019-04-17